

Riigikohtunike Velmar Breti, Hannes Kirise, Kai Kullerkupu, Saale Laose, Ivo Pilvingu ja Paavo Randma eriarvamus asjas nr 3-18-477

Me ei nõustu Riigikohtu üldkogu lõppjärelusega, et VangS § 31¹ esimene lause on vastuolus põhiseadusega osas, mis ei võimalda kinnise vangla kinnipeetavatele juurdepääsu Ametlike Teadaannete võrguväljaandele ja Riigikohtu veebilehele, välja arvatud kohtulahenditele.

Jagame üldkogu enamuse üldisemaid seisukohti, mis puudutavad internetile juurdepääsu olulisust tänases maailmas. Me ei arva ka, et kinnipeetavate juurdepääsu tagamisel internetile tuleks kõrvaldada viimne kui risk ning et selle nimel lubaks põhiseadus välistada juurdepääsu kuitahes ulatuslikult. Selles valguses võib eeldada, et VangS § 31¹ esimene lause on nüüdseks muutunud tõesti põhiseadusvastaseks, sätestades piirangu liiga laialt ning isoleerides kinnipeetavad mõõdutundetult kaasaegsest infoühiskonnast.

Just vaidlusaluseid veebilehti kõnealune probleem aga ei puuduta. Tõenäosus, et kinnipeetav leiab oma õiguste kaitseks, isiksuse arenguks, vabaks eneseteostuseks ja taasühiskonnastamiseks vajaliku teabe nimelt Ametlikest Teadaannetest ning Riigikohtu veebilehe osadelt, kus ei avaldata kohtulahendeid, on vähene. Neid allikaid puudutavas osas on VangS § 31¹ esimesest lausest tulenev riive väheintensiivne ning selle õigustamiseks piisab abstraktsetest ohtudest ja mõningatest lisakuludest, mida kolleegide enamus tänases otsuses (p-d 71 jj) möönis.

Seadusandjal on avar otsustusruum vanglas veebilehtedele juurdepääsu võimaldamisel. Riigikogu sellisesse otsustuspädevusse sekkumine oleks praegu olnud õigustatud vaid ilmselge vastuolu korral põhiseadusega. Igati nõustumisväärne on eeltoodut arvestades tänase otsuse p-s 93 sisalduv ettepanek lahendada kinnipeetavate internetile ligipääsu küsimus seadusega süsteemselt ja terviklikult.

(allkirjastatud digitaalselt)

Velmar Brett, Hannes Kiris, Kai Kullerkupp, Saale Laos, Ivo Pilving, Paavo Randma